

بررسی فقهی محرمیت در اهدای جنین

محسن ولایتی^{۱*}، احمد مظفری^۲، لیلا ربیعی نسب^۲، نرجس حشمتی فر^۴

۱ - استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سبزوار، گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی

۲ - استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سبزوار، گروه علوم پزشکی

۳ - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سبزوار، رشته فقه و مبانی حقوق

۴ - کارشناس ارشد علوم پزشکی سبزوار

ناباروری یکی از مشکلات اساسی برخی از زوجین در طول تاریخ بوده است؛ اما پیشرفت‌های علمی در چند دهه‌ی اخیر، تا حد زیادی این مشکل را حل کرده و دریچه‌های امید را به روی زوجین نابارور گشوده است. در ایران نیز امکان استفاده از روش‌های ناباروری رواج یافته است؛ یکی از این روش‌ها، روش اهدای جنین به زوجینی است که هر دو مشکل ناباروری دارند، در این روش اسپرم و تخمک زوجین قانونی و شرعی در محیط آزمایشگاه تلقیح شده و جنین حاصل به زوجین قانونی و شرعی دیگری اهدا می‌شود. با وجود این، نظرات موافق و مخالف فقهای معاصر در خصوص مسائل شرعی، مردم و پزشکان را با تردید مواجه ساخته است، تا جایی که قوه‌ی مقننه، قانون نحوه‌ی اهدای جنین به زوجین نابارور را در سال ۱۳۸۲ به تصویب رساند. هرچند این قانون در زمان خود بسیار راه‌گشا و مفید بود، با توجه به نگارش مختصر آن، نواقصی دارد. از جمله وضعیت محرمیت کودک تولد یافته‌ی متولد از اهدای جنین مشخص نشده است. در این مقاله بر آن شدیم تا مسأله‌ی مربوط به محرمیت جنین اهدایی را بررسی کرده و ضمن شرح و توضیح چند قاعده‌ی فقهی، مشخص کنیم طفل حاصل از اهدای جنین به چه کسانی محرم است. با جمع بندی نظرات موافقان و مخالفان حوزه‌ی اخلاق پزشکی و آرای فقها و قوانین کشور محرمیت مادر نسبت به طفل ثابت شد و تمام احکام رضاع نیز جاری می‌شود و نسبت به محرمیت پدر نیز با رعایت شروطی پدر نیز محرم خواهد شد. و به‌طور کلی راجع به قانون نحوه‌ی اهدای جنین به زوجین نابارور می‌توان چنین عنوان کرد که این قانون، دریچه‌های امید را به روی زوجین نابارور و جامعه پزشکی گشوده است.

واژگان کلیدی: اهدای جنین، محرمیت، فقه

* Email: nheshmatifar@yahoo.com